

75. rocznica zrzutu na Sójkę 401

#Historia #Lotnictwo wojskowe 16 lipca 2019

14 lipca w miejscu, gdzie zlokalizowane było zrzutowisko Sójka 401 na wzgórzu Dzielec w Słopnicach Górnych, odbyła się inscenizacja historyczna zorganizowana dla upamiętnienia 75. rocznicy zrzutów alianckich dla żołnierzy 1. Pułku Strzelców Podhalańskich AK.

W oficjalnej części uroczystości wzięli udział m.in. (od lewej): Lucjan Lubas (w mundurze podoficera PSP w Wielkiej Brytanii), Stefan Gładys (w mundurze oficera pilota PSP w Wielkiej Brytanii), dowódca SRH 1 PSP AK Sławomir Szubryt, wójt gminy Słopnice Adam Sołtys, koordynator inscenizacji Paweł Sułkowski i Leszek Mańkowski (w mundurze spadochroniarza 1 SBS gen. Sosabowskiego)

Mającą charakter patriotycznego pikniku impreza została zorganizowana przez Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych 1. Pułk Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej wraz z Gminą Słopnice, Krakowskim Klubem Seniorów Lotnictwa (KKSŁ), Krakowskim Oddziałem Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP (KOSSLW RP), Aeroklubem Podhalańskim i Stowarzyszeniem Lotnictwa Eksperymentalnego EAA 991.

Uroczystość rozpoczęła się w południe od złożenia wiązanek przed obeliskiem upamiętniającym lotników alianckich. W części oficjalnej głos zabrali m.in.: wójt gminy Słopnice mgr inż. Adam Sołtys, nauczyciel i pasjonat historii Przemysław Bukowiec ze Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznych 1. Pułku Strzelców Podhalańskich AK, który przedstawił historię zrzutowiska na Dzielecu i prezes KKSŁ Leszek Mańkowski, który opowiedział o spadochronowych i lotniczych aspektach tej i poprzednich edycji imprezy.

Z powodu kapryśnej pogody nie udało się niestety zrealizować zaplanowanych atrakcji lotniczych, w tym przelotu transportowca CASA C-295M z Balic, a jedynym lotniczym akcentem była spontaniczna wizyta ultralekkiego samolotu Tecnam P92 Echo i wiatrakowca Calidus, których piloci wykonując lot po trasie zauważyli odbywającą się na ziemi rekonstrukcję historyczną i postanowili się jej przyjrzeć z góry.

Licznie przybyli widzowie mieli jednak okazję zobaczyć dwa dynamiczne pokazy medycyny pola walki. Historyczna inscenizacja ratowania rannego żołnierza została zaprezentowana przez GRH 18 Kołobrzesci, natomiast współczesna przez Stowarzyszenie Ranger Survival Club.

Współczesną i historyczną broń, umundurowanie i elementy wyposażenia zaprezentowano na stoiskach Jednostki Wojskowej Nil, 8. Bazy Lotnictwa Transportowego i Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznych 1. Pułku Strzelców Podhalańskich AK. Sporo atrakcji czekało też na stoiskach krakowskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej i Muzeum Armii Krajowej w Krakowie.

Dzieci i młodzież mogły też wygrać atrakcyjne nagrody i poszerzyć swoją wiedzę historyczną, biorąc udział w przygotowanym i prowadzonym przez ppłk pil. w st. spocz. Stefana Gładysa z KOSSLW RP konkursie *Powroty Cichociemnych*. Wszyscy chętni mogli też kupić prace artystyczne o tematyce lotniczej, wykonane przez malarza-rzeźbiarza i pilota szybowcowego Roberta Firsztę.

Pierwszą próbę zrzutu zaopatrzenia na zlokalizowaną na wzgórzu Dzielec placówkę *Sójka 401* podjęto nocą z 3 na 4 lipca 1944, lecz zakończyła się ona porażką. Kolejną próbę podjęto nocą z 9 na 10 lipca 1944. Wysłano wówczas dwa Halifaxy ze 148. *squadronu* RAF: JP-254 (FS-D) W/O Clacketta i JP-295 (FS-P) F/O Blynna. Kilka minut po północy załozdze W/O Clacketta udało się dotrzeć nad cel i w dwóch nalotach zrzucić 12 zasobników i 12 paczek. W drodze powrotnej do Włoch, załoga ta zrzuciła jeszcze ok. 45 kg ulotek nad jugosłowiańskimi miastami Kraljevo i Kragujevac, po czym po 8 godzinach od startu bezpiecznie powróciła do bazy. Mniej szczęścia miała załoga F/O Blynna, która w prawdzie doleciała nad Dzielec, ale z powodu mgły nie mogła dokładnie zlokalizować zrzutowiska i odleciała nie wykonując zadania.

Jak się okazało, była to pierwsza i jedyna udana operacja zrzutowa przeprowadzona na *Sójce 401*. W zrzuconym tamtej nocy zaopatrzeniu, które przejęli żołnierze Komendy Obwodu AK Limanowa i oddziału partyzanckiego *Wilk* znalazły się m.in.: granatniki przeciwpancerne PIAT, pistolety maszynowe Sten, lekarstwa, opatrunki osobiste, mundury i obuwie.

Uroczystości upamiętniające zrzuty na Dzielecu organizowane są od 2014 i z roku na rok bierze w nich udział coraz więcej osób, w tym dzieci i młodzieży ([75. rocznica zrzutów alianckich dla AK, 2019-07-03](#)).

Na podstawie informacji Marcina Sigmunda

Powiązane wiadomości

[75. rocznica zrzutu na Sójkę 401 \(2019-07-16\)](#)

[75. rocznica zrzutów alianckich dla AK \(2019-07-03\)](#)

Wiedeńczyk ponownie w Wiedniu (2019-06-19)

Odszedł Zbigniew Chłopecki (2018-08-02)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2026 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o